

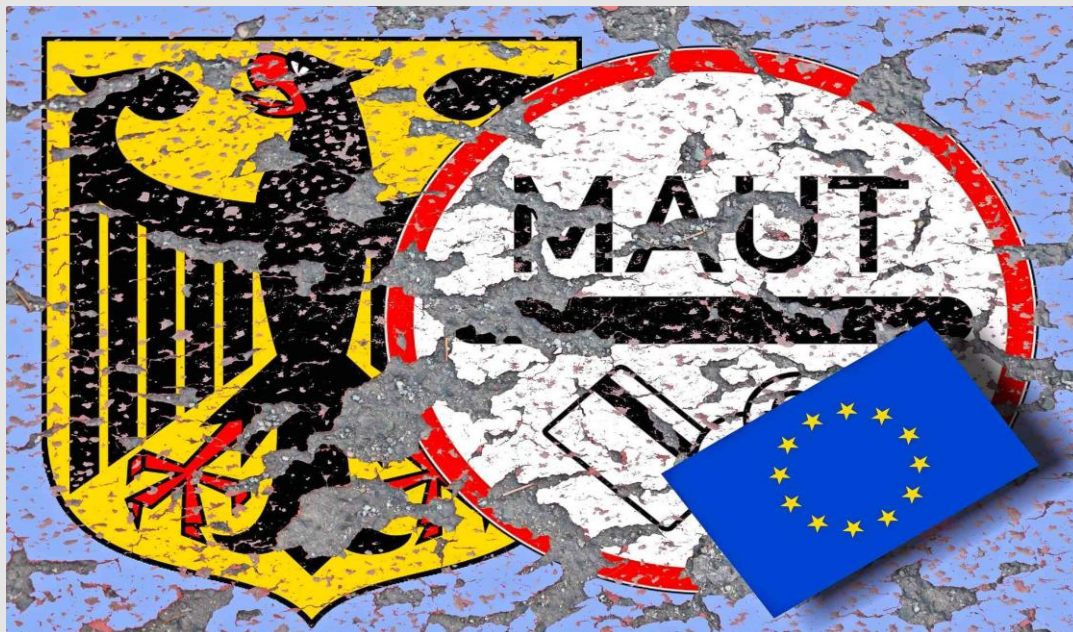
UDENRIGSMINISTERIET

STORE DOMME FRA EU-DOMSTOLEN SIDEN SIDST

DANSK FORENING FOR EUROPARET

29. oktober 2019

C-591/17 – ØSTRIG MOD TYSKLAND

- Meget usædvanlig sag. Medlemsland stævner medlemsland. 8 sager i alt i EUD's historie.
- Sagens kerne: Vedtagelse af tysk lovgivning om betaling for brug af det tyske vejnet ("infrastrukturafgift") med samtidig kompensation til tysk indregistrerede biler (fradrag i årlig "motorkøretøjsafgift") på mindst samme beløb.

C-591/17 – ØSTRIG MOD TYSKLAND (FORTSAT)

- Baggrund for afgiften: Overgang fra en finansieringsordning af det tyske vejnet via skatten til "brugeren betaler" og "forureneren betaler". Provenuet fra vejafgiften anvendes fuldt ud til finansiering af infrastruktur.
- Østrig (støttet af Nederlandene): JA. Effekten af de to samtidige tiltag er, at kun udenlandske bilister oplever en økonomisk byrde.
- Tyskland (støttet af Danmark): NEJ. Genopretning af situation, hvor tyske borgere hidtil har betalt alene for det vejnet, alle benytter.
- Dom 18.6.2019: Indirekte nationalitetsdiskrimination, jf. TEUF art. 18, samt hindring for frie varebevægelser og tjenesteydelser.
- Mellemspil med GA Wahl, der foreslog Tyskland frifundet, da ikke sammenlignelige situationer.

C-619/18 – KOMMISSIONEN MOD POLEN

- Stigende politisk og juridisk fokus på retsstatsforholdene i særligt Polen (og Ungarn).
- 3 direkte sager mod Polen og 9 præjudicielle forelæggelser fra polske domstole.
- Også TEU art. 7-procedure mod Polen indledt af Kommissionen = "klar fare" for overtrædelse af grundlæggende værdier. Pt. i høringsfasen.

C-619/18 – KOMMISSIONEN MOD POLEN (FORTSAT)

- Kredser alle omkring de reformer af de polske domstole, som blev indledt i 2015, bl.a.:
 - Generel sænkelse af pensionsalder fra 70 til 65.
 - Forskellige pensionsaldre hos mandlige og kvindelige dommere i samme embede.
 - Beføjelse til at beslutte forlængelse af mandat hos præsidenten.
 - Justitsministeren får skønsbeføjelse til iværksættelse af disciplinære sanktioner over for dommere.
- Dansk skriftligt indlæg i C-522/18 (20. november 2018). Sag endnu ikke afgjort.
- Dom af 24.6.2019: Kommissionen får medhold i, at nedsættelse af pensionsalder uden overgangsordning og afgørelsesbeføjelse om forlængelse hos præsidenten udgør et eksternt indgreb og pres, der ikke er foreneligt med de krav til retfærdig rettergang og domstolsuafhængighed, som følger Unionens fælles værdier.

C-621/18 WIGHTMAN

- Væsentlig dom vedr. fortolkningen af TEU art. 50.
- Søgsmål fra en gruppe parlamentarikere forelagt af skotsk domstol. Vedrører spørgsmålet om notifikation efter TEU art. 50 kan tilbagekaldes ensidigt af den pågældende medlemsstat.
- Kommissionen og UK = hypotetisk spørgsmål. Afgørelse vil ikke have bindende virkning for parterne i hovedsagen, da intet konkret retsakt vedr. tilbagekaldelse. Reelt ønske om vejledende udtalelse i spørgsmål af forfatningsmæssig karakter.

C-621/18 WIGHTMAN (FORTSAT)

- EUD antog til realitetsbehandling. Formodning for relevans. Kan kun afvises såfremt fortolkning af EU-retlig savner "enhver forbindelse" med realiteten i hovedsagen.
- Sagsøgerne mente, at der var ret til ensidig tilbagekaldelse, og at dette fulgte af en samlet læsning af TEU art. 50.
- Kommissionen og Rådet enige om, at ensidig tilbagekaldelse ikke er mulig. Hovedargument: Risiko for omgåelse af 2 års-grænsen i TEU art. 50. Går imod bestemmelsens formål om velordnet udtræden. Kan kun ske med enstemmigt samtykke fra Det Europæiske Råd. UK tog ikke stilling til substansen.
- EUD fandt i dom af 4. december 2018, at der eksisterer en sådan ret til ensidig tilbagetrækning af notifikationen.
- Bred kontekstuel fortolkning. Kun lidt at hente i ordlyden (jf. "intention", som i øvrigt ikke findes i den danske oversættelse). Suveræn karakter af retten til udtræden. I strid med EU's mål og værdier, hvis ikke en medlemsstat i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser kan ændre holdning før udtræden. Forarbejder (Konventet drøftede udsmidningsklausul). Wiener-konventionen.

C-94/18 CHENCHOOLIAH

- Fortolkning af opholdsdirektivet: Ret til udsendelse af tredjelandstatsborger, hvis unionsborgerægtefælle ikke længere udøver sin ret til fri bevægelighed.
- Forelagt af irsk domstol. Danmark afgav indlæg til støtte for den irske regering, der ønskede hende udvist.
- Fru Chenchooliah er tredjelandstatsborger (Mauritius). Har opholdt sig en længere årrække i Irland, dels for at studere, dels på uklart/ulovligt grundlag. Gifter sig under sit ophold med portugisisk statsborger, der er indrejst i Irland for at søge arbejde. Han dømmes for narkokriminalitet og returnerer til Portugal for at afsone. Hun modtager afgørelse om udvisning med indrejseforbud, idet hun hermed har mistet sin status som "berettiget person" efter opholdsdirektivet, som således ikke længere er relevant. Sagen kan derfor afgøres efter irsk ret. Følger af Lounes-praksis (C-156/16), at opholdsret efter omstændighederne kan fortabes, såfremt den unionsborger, man afleder sin ret fra ikke længere opholder sig i værtslandet.
- I dom af 10. september 2019 afviser EUD denne argumentation. Opholdsdirektivet indeholder regler om at opnå, bevare og miste opholdsret for unionsborgere og deres familiemedlemmer (= den fulde "livscyklus" for et ophold). Sagen kan derfor ikke afgøres efter national ret. De proceduremæssige garantier i opholdsdirektivet (domstolsprøvelse, begrundelse og proportionalitet) samt forbud mod indrejseforbud gælder også for Fru Chenchooliah.

C-410/18 AUBRIET

- Luxembourg havde regler om, at en grænsearbejder skal have været beskæftiget i Luxembourg i 5 ud af de seneste 7 år for, at dennes børn har ret til SU, hvis de ikke er bosat i landet. Der var tale om et absolut krav.
- Nicolas Aubriet, som er fransk statsborger, ønsker luxembourgsk SU til studier i Strasbourg, hvor han er bosat. Han søger som barn af grænsearbejder Bruno Aubriet, der ligeledes er fransk statsborger og bosat i Frankrig, men har haft lønnet beskæftigelse og skattepligt i Luxembourg i 17 ud af de seneste 23 år, men netop ikke 5 ud af de seneste 7. Ansøgning imødekommes ikke og ankes i retssystemet i Luxembourg.
- Sag forelagt af luxembourgsk domstol. Danmark afgav skriftligt indlæg til støtte for Luxembourg, da også 5-7 krav i dansk ret, dog således, at der også findes andre kriterier.
- EUD fandt, at de luxembourgske regler stred mod traktatens regler om fri bevægelighed for arbejdstagere, idet de ikke var proportionale ift. formålet = at få flere til at bosætte sig i Luxembourg efter endt videregående uddannelse. Behov for flere kriterier/"bredere forståelse" af tilknytning til arbejdsmarkedet i Luxembourg.
- Ligger i forlængelse af en række sager om SU til grænsearbejdere i Luxembourg, hvor nationale regler løbende er blevet justeret. Hvor trækker man grænsen ud fra Verruga-præmis om, at krav om mindst 5 års beskæftigelse er lovligt.

GENNEMSTRØMNINGSSAGERNE

- Omfattende juridisk-økonomisk kompleks med 6 danske "prøvesager" (N, X, C, Z, T og Y mod Skatteministeriet), som blev forelagt EU-Domstolen af Østre Landsret. Samlet sagskompleks med indeholdt skat af udbytte/renter på 20 mia. DKK, heraf skatteværdi på 5,5 mia. DKK.
- Mange komplicerede konstruktioner, men grundlæggende tanke, at renter og udbytte kanaliseres fra et dansk selskab via et fiktivt selskab i et andet EU-medlemsland og derfra videre til et tredjeland med hvem dette andet medlemsland har en dobbeltbeskatningsaftale, der sikrer ingen eller reduceret skattebetaling.
- Ligger sådanne konstruktioner inden for rammerne af renter/royalties-direktivet, som giver skattefrihed for transaktioner mellem associerede selskaber i EU's medlemslande, eller er der tale om rene gennemstrømningsselskaber som ikke er de "retmæssige ejere" af de omhandlede renter og udbytte? Hvor går grænsen mellem skatteoptimering og misbrug? SKAT landede på det sidste og opkrævede kildeskat.
- EU-Domstolen afgør sagen med præmisser til fordel for Skatteministeriet. Fastslår pligt for medlemslandet til at nægte fritagelse for skattebetaling ved svig og misbrug, der konstateres dels ved "sammenfald af objektive omstændigheder" dels ved et subjektivt element, der består i en hensigt om at drage fordel af EU-lovgivningen ved kunstigt at skabe de rette omstændigheder.

C-235/17 KOMMISSIONEN MOD UNGARN

- I 2013 vedtages der lovgivning i Ungarn som foreskriver, at kun fysiske og juridiske personer med "nært slægtskabsforhold" til ejeren af landbrugs- og skovarealer kan opnå og fastholde brugsrettigheder.
- Hensigt at rydde op i de omgåelsesordninger, der blev konstrueret for at komme omkring forbud mod udlændinges erhvervelse af landbrugsarealer før Ungarns EU-medlemskab.
- EU-Kommissionen udtog stævning mod Ungarn ved EU-Domstolen, som fandt, at der var tale om en restriktion mod kapitalens fri bevægelighed. Det opfylder ikke proportionalitetskravet, at man gerne vil begrænse rådighed over landbrugsjord til personer, der dyrker det, og bekæmpe spekulation.
- Der er herudover tale om en krænkelse af beskyttelsen af ejendomsretten i Charterets art. 17. Dette kan kun ske, hvor det er i offentlighedens interesse og med rimelig og rettidig kompensation. De ungarske regler opfylder ikke disse kriterier.

C-680/17 VETHANAYAGAM

- Fortolkning af Schengen-visumkodeks (forordning 810/2009). Schengen-samarbejdet (indre og ydre grænser m.v.) omfatter 22 EU-lande samt Norge, Schweiz, Island og Liechtenstein.
- Centralt spørgsmål: Schengen-landene, herunder Danmark, er ikke repræsenteret overalt i verden. Vi indgår derfor i vidt omfang repræsentationsaftaler med andre Schengen-lande for at sikre, at visumansøgninger kan indgives lokalt. Betyder det også, at en ansøger har ret til at klage over et afslag i den repræsenterede stat og ikke alene den repræsenterende stat?
- Srilankansk ægtepar havde indgivet ansøgning om visum til Nederlandene på den schweiziske ambassade i Colombo. Formål: At besøge familie i Nederlandene. Der blev meddelt afslag, da ægteparret ikke kunne dokumentere at råde over tilstrækkelige midler. Ægteparret påklagede afgørelsen i både Schweiz og Nederlandene. Spørgsmålet om kompetence blev forelagt EUD af nederlandsk domstol.
- Danmark afgav indlæg til fordel for Nederlandene.
- EU-Domstolen fandt, at klage skal indgives hos det medlemsland, hvor den endelige afgørelse træffes. Det er ikke i strid med Charterets art. 47 selvom Schweiz ikke er EU-medlemsland, idet deltagelse i Schengen-samarbejdet kræver iagttagelse af ret til effektiv domstolsbeskyttelse, og at Schweiz i øvrigt er bundet af EMRK.

C-71/18 KPC HERNING

- KPC Herning køber i 2013 "Finlandkaj 12" af Odense Havn A/S med tilhørende pakhuis for sammen med en boligforening at bygge almene ungdomsboliger på grunden. Pakhuset, der er fuldt funktionsdygtigt, skal nedrives for at bane vej for nybyggeriet.
- I forbindelse med projektet sælger KPC ejendommen til boligforeningen. KPC mener ikke, at der skal betales moms af videresalget, idet der iht. momsdirektivet er tale om "en bygning med tilhørende jord", som er momsfritaget, og ikke en "byggegrund". Landsskatteretten er enig, men ikke Skatteministeriet, hvorfor sagen ender ved Vestre Landsret og derefter EU-Domstolen.

C-71/18 KPC HERNING

- EU-Domstolen afgør sagen til KPC's fordel, idet der i fortolkningen af momsdirektivet lægges vægt på direktivets ordlyd (der er en bygning!) og ikke parternes hensigt (den skal rives ned!).

- Juridisk argumentation:
 - Flere/uafhængige transaktioner. Det konstateres, at der ved salget stod et fuldt funktionsdygtigt pakhús på grunden, at nedrivning ikke var påbegyndt ved salget, og at sælger ikke var involveret i nedrivningen.
 - Hvad er en byggegrund? Måske nok som udgangspunkt overladt til national ret (jf. fast praksis), men kan ikke alene være afhængigt af parternes hensigt som her, hvor alle objektive omstændigheder trækker i anden retning.